

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně Mgr. Daniely Zemanové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Barbary Pořízkové v právní věci žalobce: **NESEHNUTÍ Brno**, IČ 70288950, se sídlem tř. Kpt. Jaroše 1935/18, Brno, zast. Mgr. Luďkem Šikolou, advokátem se sídlem Dvořákova 13, Brno, proti žalovanému: **Magistrát města Brna, odbor životního prostředí**, se sídlem Kounicova 67, Brno, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 18. 6. 2009, č. j. MMB/0121812/2009, sp. zn. OŽP/MMB/0121812/2009, ve věci povolení ke kácení dřevin, za účasti osoby zúčastněné na řízení: **QARY, s.r.o.**, se sídlem tř. Kpt. Jaroše 1844/28, Brno, zast. Mgr. Pavlem Barešem, advokátem se sídlem Panská 12/14, Brno, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 29. 3. 2011, č. j. 30 Ca 92/2009 - 59,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci k rukám zástupce žalobce, Mgr. Luďka Šikoly, advokáta se sídlem Dvořákova 13, Brno, na nákladech řízení o kasační stížnosti částku ve výši 5760 Kč, a to do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení

Žalovaný (dále jen „stěžovatel“) včas podanou kasační stížností napadá v záhlaví označený rozsudek Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým bylo pro vady řízení zrušeno jeho rozhodnutí ze dne 18. 6. 2009,

č. j. MMB/0121812/2009, a věc mu byla vrácena k dalšímu řízení. Uvedeným rozhodnutím stěžovatel zamítl odvolání žalobce a současně změnil rozhodnutí Úřadu městské části města Brna, Brno - Líšeň, odboru územního rozvoje a výstavby (dále jen „správní orgán“), kterým bylo osobě zúčastněné na řízení povoleno kácení stromů – borovic černých na ploše 1200 m^2 a 4 kusů bříz bělokorých – na pozemku p. č. 5037/25 v k. ú. Líšeň a současně uložena povinnost ve stanoveném rozsahu provést náhradní výsadbu. Zmíněná změna se týkala vypuštění podmínky výroku rozhodnutí „*vykácení stromů bude provedeno v období vegetačního klidu, nejdříve v termínu od 15. 10. 2009, nejpozději do 31. 3. 2010*“. Ve zbylém rozsahu bylo odvoláním napadené rozhodnutí prvního stupně stěžovatelem potvrzeno.

II. Kasační stížnost

Rozsudek krajského soudu napadl stěžovatel kasační stížností z důvodů vymezených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, v platném znění (dále jen „s. ř. s.“), tj. z důvodu nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení.

Stěžovatel namítá, že trvat na správním orgánem nijak neodůvodněné podmínce povolení kácení v období vegetačního klidu nebylo nezbytné, jelikož při provedené prohlídce zjistil, že se jedná o přehuštěný a neudržovaný porost nepříliš vzrostlých borovic, na kterých nebyla nalezena osídlená ptačí hnízda. K tomu dodává, že zákon č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“), ani prováděcí vyhláška č. 395/1992 Sb., ve znění platném pro projednávanou věc (dále jen „vyhláška č. 395/1992 Sb.“), neuvádějí žádné důvody, proč by nebylo možné kácet dřeviny po celý rok, a jedná se pouze o etickou záležitost. Dle názoru stěžovatele se tudíž nejednalo o provádění nových důkazů, ale pouze o jiný právní názor. Stěžovatel dále konstatuje, že stromy byly pokáceny na základě pravomocného rozhodnutí, a pokud Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu potvrdí, bude nucen prvostupňové rozhodnutí zrušit a řízení zastavit. V této souvislosti namítá, že tímto postupem dojde ve svém důsledku i ke zrušení výroku o povinnosti osoby zúčastněné na řízení provést náhradní výsadbu za pokácené stromy. Dále stěžovatel upozorňuje na skutečnost, že žádost byla podána z důvodu realizace stavby „Bytové domy a ubytovny ul. Horníkova Brno – Líšeň“ a splňovala všechny podmínky stanovené v ustanovení § 8 vyhlášky č. 395/1992 Sb. V neposlední řadě stěžovatel namítá, že krajský soud měl přihlédnout k nové skutečnosti, tedy že s účinností od 1. 12. 2009 došlo k novelizaci ustanovení § 8 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny, a to tak, že za splnění předpokladů daných ustanovením § 8 odst. 2 vyhlášky č. 395/1992 Sb. není povolení ke kácení dřevin třeba, a to bez rozlišování vlastníků pozemků, na kterých se dřeviny nacházejí. Jelikož jsou v daném případě veškeré předpoklady naplněny a za současného právního stavu by žádost o povolení kácení dřevin nebyla třeba, označil stěžovatel celé soudní řízení za bezpředmětné s tím, že krajský soud měl žalobu odmítnout.

III. Vyjádření žalobce a osoby zúčastněné na řízení

Žalobce se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnil s rozsudkem krajského soudu i s jeho odůvodněním. K jednotlivým bodům kasační stížnosti dále uvedl, že se stěžovatel snaží účelově vysvětlit svůj postup tak, aby nemusel přiznat, že porušil řadu procesních ustanovení, pokud provedl místní šetření bez účasti ostatních účastníků řízení a bez pořízení jakéhokoli protokolu. S odkazem na citaci odůvodnění rozhodnutí stěžovatele zdůraznil, že se jednalo o provedení důkazu, který byl podkladem pro rozhodnutí, a v žádném případě nešlo pouze o jiný právní názor. Připomněl, že důvod, pro který stěžovatel vypustil podmínku kácet v období vegetačního klidu, tj. odložení stavby o jeden rok a tomu odpovídající vyčíslení nákladů, nemůže nikdy obstát jako důvod pro odklonění se od doporučení uvedeného v ustanovení § 8 odst. 5 vyhlášky č. 395/1992 Sb., tj. kácet dřeviny v období jejich vegetačního klidu. V rozporu s právními předpisy i se smyslem a účelem právní úpravy shledává žalobce argumentaci stěžovatele, že v důsledku potvrzení rozhodnutí krajského soudu Nejvyšším správním soudem bude nucen zrušit i výrok ukládající povinnost náhradní výsadby. Žalobce je toho názoru, že ačkoliv již došlo k pokácení stromů, musí být po vrácení věci správnímu orgánu rozhodnuto o zbytku předmětu řízení, tedy o náhradní výsadbě. K námitce stěžovatele poukazující na změnu právní úpravy žalobce dále uvádí, že žádost o povolení kácení byla podána za účinnosti původní právní úpravy a podle této úpravy se celé řízení řídí. S ohledem na výše uvedené tak žalobce navrhuje kasační stížnost jako nedůvodnou zamítnout.

Osoba zúčastněná na řízení se ke kasační stížnosti nevyjádřila.

IV. Relevantní skutkové okolnosti vyplývající ze spisu

Ze spisového materiálu předloženého stěžovatelem bylo ke skutkovému průběhu věci zjištěno, že s datem 15. 4. 2009 vydal správní orgán na základě žádosti osoby zúčastněné na řízení pod č. j. 2700/2629/09/Hu povolení ke kácení dřevin rostoucích mimo les na pozemku p. č. 5037/25 v k. ú. Líšeň z důvodu investiční výstavby „Bytové domy a ubytovny ul. Horníkova, Brno – Líšeň“ (dále jen „stavba“), s podmínkou, že kácení musí být provedeno v období vegetačního klidu, tj. od 15. 10. 2009 do 31. 3. 2010. Současně správní orgán uložil povinnost provedení náhradní výsadby. Proti tomuto rozhodnutí podali v zákonné lhůtě odvolání žalobce a osoba zúčastněná na řízení. Odvolání osoby zúčastněné na řízení směřovalo proti požadavku správního orgánu na kácení v období vegetačního klidu, které odůvodnila opožděním stavby a ekonomickou ztrátou. Stěžovatel dne 16. 6. 2009 provedl prohlídku porostu předmětných dřevin se zjištěním, že porost borovic černých je značně přehuštěný a neudržovaný a že na žádném ze stromů nebylo nalezeno osídlené ptačí hnízdo. Následně stěžovatel vyhověl odvolací námitce osoby zúčastněné na řízení a ve svém rozhodnutí o odvolání ze dne

18. 6. 2009, č. j. MMB/0121812/2009, podmínku kácení v období vegetačního klidu vypustil. Odvolání žalobce posoudil stěžovatel jako směřující výlučně do odůvodnění rozhodnutí, a proto jej jako nepřípustné zamítl. Proti rozhodnutí stěžovatele podal žalobce žalobu ve správním soudnictví ke krajskému soudu.

V. Řízení před krajským soudem

Krajský soud ve svém rozsudku předně dospěl k závěru o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí stěžovatele z důvodu zamítnutí odvolání žalobce pro nepřípustnost. Nadto stěžovateli mimo jiné vytkl, že o provedení důkazu místním šetřením (prohlídce dřevin na předmětném pozemku) neinformoval podle ustanovení § 51 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb. správního řádu účastníky řízení, aby mohli být přítomni a dohlížet na řádné provedení takového důkazního prostředku. V této souvislosti stěžovateli dále vytýká, že ani nedal účastníkům možnost se před vydáním rozhodnutí k tomuto podkladu řízení ve smyslu ustanovení § 36 odst. 3 správního řádu vyjádřit. Dále krajský soud mimo jiné poukázal na pochybení správních orgánů obou stupňů, které v rozporu s ustanovením § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny nehodnotily funkční a estetickou hodnotu dřevin, ačkoli je to podmínkou pro povolení k jejich kácení.

VI. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

Kasační stížnost je podle § 102 a násl. s. ř. s. přípustná a podle jejího obsahu jsou v ní uplatněny důvody dle ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek krajského soudu v rozsahu důvodů uplatněných v kasační stížnosti a dospěl k závěru, že není důvodná.

Stěžovatel předně namítá, že podmínku kácení předmětných dřevin v období vegetačního klidu vypustil na základě odchylného právního názoru, který si učinil, a nikoli na základě provedeného místního šetření. Stěžovatel nicméně na str. 2 svého rozhodnutí, předposlední odstavec, uvedl, že *„odvolací správní orgán provedl dne 16. 6. 2009 šetření na místě samém a při prohlídce bylo zjištěno, že se zde nachází přehuštěný a neudržovaný porost nepříliš vzrostlých borovic, na kterých nebyla nalezena osídlená ptačí hnízda. Proto podmínka povolení kácení v období vegetačního klidu není nezbytná*“. Z této pasáže odůvodnění lze jednoznačně konstatovat, že zjištění učiněná v rámci provedeného místního šetření stěžovatel označil za podklad pro rozhodnutí o vyloučení podmínky kácení v období vegetačního klidu. Argumentace stěžovatele, že místní šetření nemělo charakter nového důkazu, tedy nemá oporu ani v samotném textu jeho rozhodnutí. Nejvyšší správní soud se tedy ztotožňuje se závěrem krajského soudu, dle něhož stěžovatel pochybil, pokud o konání místního šetření účastníky řízení ve smyslu ustanovení § 51 odst. 2

správního řádu nevyrozuměl. Správní řád ukládá správním orgánům povinnost včas vyrozumět účastníky řízení o provádění důkazů mimo ústní jednání, nehrozí-li nebezpečí z prodlení (§ 51 odst. 2). Citovaná povinnost je vyjádřením obecné zásady součinnosti správního orgánu s dotčenými osobami, kterým má být umožněno hájit a uplatňovat svá práva a oprávněné zájmy (§ 4 odst. 3 a 4 správního řádu). K porušení uvedené povinnosti dojde vždy, pokud správní orgán účastníky řízení a další dotčené osoby o konání místního šetření neuvědomí. Je však možno připustit, že v některých případech nemusí mít toto porušení povinnosti správního orgánu nutně bez dalšího za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé. Pokud by správní orgán skutečnosti zjištěné prostřednictvím důkazu, jehož provedení je zatíženo procesním pochybením, pro své rozhodnutí nepoužil, neboť by si zajistil dostatečné množství informací o skutkovém stavu věci jiným způsobem, potom by takové procesní pochybení při pořízení nepoužitého důkazu samo o sobě nevedlo k závěru o nezákonnosti vydaného rozhodnutí. O takový případ se však v projednávané věci nejednalo. Z výše citované části odůvodnění napadeného rozhodnutí stěžovatele je zřejmé, že závěry z místního šetření označil za jediný poklad pro zrušení podmínky povolení kácení v období vegetačního klidu.

Ve druhém bodu kasační stížnosti stěžovatel předjímá a konstatuje negativní důsledky potvrzení rozsudku krajského soudu Nejvyšším správním soudem, které spatřuje v nutnosti zrušit výrok rozhodnutí správního orgánu o povinnosti provést náhradní výsadbu. Důsledky, které jsou předmětem námitky stěžovatele, však samy o sobě nemohou zvrátit rozhodnutí soudu, který je ze své podstaty povinen zjistit, zda žalobou napadené správní řízení bylo vedeno v souladu se zákonem či nikoli. Jinak řečeno - z důvodu zachování výroku o povinnosti náhradní výsadby nelze pominout nezákonnost výroku o povolení kácení jako takového. Stěžovatel nadto chybně usuzuje, že povinnost náhradní výsadby je podmíněna pouze existencí výroku o povolení kácení. Za předpokladu, že předmětné stromy již byly pokáceny a předmět žádosti tak zanikl, Nejvyšší správní soud upozorňuje, že je tím spíše nezbytné rozhodnout o povinnosti náhradní výsadby, kterou správní orgán osobě zúčastněné na řízení rozhodnutím uložil ve smyslu ustanovení § 9 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny.

Stěžovatel dále namítá, že žádost o povolení ke kácení dřevin byla osobou zúčastněnou na řízení podána z důvodu realizace stavby a splňovala všechny podmínky ustanovení § 8 vyhlášky č. 395/1992 Sb. K tomu zdejší soud obecně konstatuje, že podání úplné žádosti je základním předpokladem pro vedení řízení o žádosti ve smyslu ustanovení § 44 a § 45 správního řádu, a pouhé naplnění zákonných požadavků kladených na formální náležitosti žádosti zpravidla samo o sobě nezakládá nárok na její kladné vyřízení. Teprve průběh řízení ve věci musí na základě opatřených podkladů osvědčit, zda žádosti lze vyhovět či nikoli. Zákon o ochraně přírody a krajiny ukládá správnímu orgánu nad rámec obecné úpravy obsažené ve správním řádu povinnost vypořádat se ve smyslu ustanovení § 8 s podmínkou, že povolení lze vydat ze závažných důvodů po vyhodnocení funkčního

a estetického významu dřevin. Jak již ve svém rozsudku konstatoval krajský soud, Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 10. 2007, č. j. 4 As 10/2007 - 109 (dostupném na www.nssoud.cz), uvedl, že ustanovení § 8 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny stanoví správnímu uvážení meze vyjádřené požadavkem na existenci závažných důvodů pro povolení pokácení dřevin a současně mu musí předcházet vyhodnocení jejich funkčního a estetického významu. Hodnocení této otázky však v rozhodnutí stěžovatele i správní orgánu zcela absentuje. Nejvyšší správní soud se proto ztotožňuje se závěrem krajského soudu, že v daném případě stěžovatel byl povinen zabývat se hodnocením funkčního a estetického významu dřevin a jeho úvaha měla být z rozhodnutí patrná.

Závěrem stěžovatel namítá, že krajský soud měl při svém rozhodnutí zohlednit novelizaci zákona o ochraně přírody a krajiny, na základě které by osoba zúčastněná na řízení nebyla již povinna o povolení kácení předmětných dřevin žádat. Stěžovatel poukazuje na zákon č. 349/2009 Sb., který s účinností od 1. 12. 2009 novelizoval ustanovení § 8 odst. 3 zákona o ochraně přírody a krajiny, umožňující kácet dřeviny stanovené velikosti a charakteristiky bez povolení. Zmíněná novela ze zákona odstranila podmínku, že bez povolení lze kácet pouze na pozemcích ve vlastnictví fyzických osob, jestliže pozemky užívají. Dle novelizované právní úpravy tak lze za zákonem stanovených předpokladů kácet dřeviny bez povolení bez ohledu na osobu vlastníka. Nejvyšší správní soud k této námitce předně konstatuje, že soud při přezkoumávání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (srovnej ustanovení § 75 odst. 1 s. ř. s.). Zdejší soud ověřil, že žalobou napadené rozhodnutí stěžovatele bylo vydáno dne 18. 6. 2009, prvostupňové rozhodnutí pak dne 15. 4. 2009, tj. před 1. 12. 2009, kdy nabyl účinnosti zákon č. 349/2009 Sb. Krajský soud tedy správně vycházel z právního stavu, dle kterého věc posuzovaly správní orgány. Nejvyšší správní soud dále poukazuje na přechodná ustanovení citované novely zákona, kde se pod bodem 2. podává, že řízení zahájená do dne nabytí účinnosti této novely se dokončí podle dosavadních právních předpisů. Nejvyšší správní soud tak na základě výše uvedených úvah dospěl k závěru, že ani tato stížní námitka není důvodná.

V. Závěr a náklady řízení

Stěžovatelem uplatněné kasační námitky nebyly ve vztahu k napadenému rozsudku krajského soudu shledány důvodnými, v řízení nebyly shledány ani jiné nedostatky, ke kterým Nejvyšší správní soud dle § 109 odst. 3 s. ř. s. přihlíží z úřední povinnosti, kasační stížnost byla proto v souladu s § 110 odst. 1, větou poslední, s. ř. s. zamítnuta.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení úspěšný, žalobce má proto proti němu právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně

vynaložil. Těmito náklady jsou náklady na právní zastoupení advokátem za dva úkony právní služby (další porada s klientem přesahující jednu hodinu, písemné podání soudu týkající se věci samé) dle § 11 odst. 1 písm. c), d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (advokátní tarif). Odměna byla vypočtena dle ustanovení § 9 odst. 3 písm. f) advokátního tarifu tak, že za každý z úkonů právní služby činí odměna 2100 Kč a k němu náleží náhrada hotových výdajů ve výši 300 Kč (též za každý úkon právní služby) podle § 13 odst. 3 téže vyhlášky, celkem tedy 4800 Kč. Vzhledem k tomu, že zástupce osvědčil, že je plátcem daně z přidané hodnoty, a požádal o přiznání této součásti odměny, byla k přiznané odměně připočtena i příslušná daň z přidané hodnoty ve výši 20 %. Celková částka náhrady nákladů řízení tak činí 5760 Kč. Tato částka bude vyplacena žalobci k rukám právního zástupce žalobce, Mgr. Luďka Šikoly, advokáta se sídlem Dvořákova 13, Brno, do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Ve vztahu k osobě zúčastněné na řízení pak Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s. tak, že nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, neboť osoba zúčastněná na řízení má právo na náhradu pouze těch nákladů, které jí vznikly v souvislosti s plněním povinnosti, kterou jí soud uložil; případně jí soud může z důvodů zvláštního zřetele hodných na návrh přiznat i náhradu dalších nákladů řízení. V daném případě však Nejvyšší správní soud osobě zúčastněné na řízení splnění žádné povinnosti, v souvislosti s níž by jí vznikly náklady, neuložil.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 20. prosince 2011

Mgr. Daniela Zemanová
předsedkyně senátu